

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

MẠC ANH TUÂN

GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
Ở HUYỆN KINH MÔN TỈNH HẢI DƯƠNG
GIAI ĐOẠN 1986-2014

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Thái Nguyên - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

MẠC ANH TUÂN

GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
Ở HUYỆN KINH MÔN TỈNH HẢI DƯƠNG
GIAI ĐOẠN 1986-2014

Chuyên ngành : Lịch sử Việt Nam

Mã số : 60.22.03.13

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Hà Thị Thu Thủy

Thái Nguyên - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả trong luận văn là trung thực. Những kết luận của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2016

Tác giả luận văn

Mạc Anh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành với sự giúp đỡ của nhiều cơ quan, tập thể và cá nhân. Trước hết, tôi xin được gửi lời cảm ơn tới Sở Giáo dục và đào tạo tỉnh Hải Dương; thư viện tỉnh Hải Dương; Phòng thống kê Ủy ban nhân dân huyện Kinh Môn; Ban Tuyên giáo huyện Ủy Kinh Môn; Các trường THPT trong huyện.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới cô giáo hướng dẫn PGS.TS Hà Thị Thu Thủy đã chỉ bảo tận tình, động viên, khích lệ tôi trong suốt thời gian học tập và hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin được trân trọng cảm ơn tới Ban giám hiệu, các thầy cô giáo trường THPT Kinh Môn II, huyện Kinh Môn, tỉnh Hải Dương, các thầy cô trong khoa Lịch sử trường Đại học sử phạm, Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện về mọi mặt để tôi yên tâm học tập.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn tới bạn bè và người thân đã luôn động viên, chia sẻ tạo điều kiện tốt nhất cho tôi trong suốt thời gian học tập và thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2016

Tác giả luận văn

Mạc Anh Tuấn

MỤC LỤC

Trang

| | |
|--|-----|
| Trang bìa phụ | |
| Lời cam đoan..... | i |
| Lời cảm ơn | ii |
| Mục lục | iii |
| Danh mục các kí hiệu, chữ viết tắt | iv |
| Danh mục các bảng..... | v |
| Danh mục các hình, biểu đồ | vi |
| MỞ ĐẦU | 1 |
| 1. Lý do chọn đề tài | 1 |
| 2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề..... | 3 |
| 3. Đối tượng, mục đích, nhiệm vụ và phạm vi nghiên cứu..... | 7 |
| 4. Nguồn tài liệu và phương pháp nghiên cứu..... | 8 |
| 5. Đóng góp của luận văn | 9 |
| 6. Bố cục của luận văn..... | 10 |
| Chương 1. GIÁO DỤC THPT Ở HUYỆN KINH MÔN TỈNH HẢI | |
| DƯƠNG TRƯỚC NĂM 1986 | 11 |
| 1.1. Khái quát về huyện Kinh Môn, tỉnh Hải Dương..... | 11 |
| 1.1.1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên..... | 11 |
| 1.1.2. Sự thay đổi địa giới hành chính và tên gọi | 14 |
| 1.1.3. Lịch sử truyền thống | 15 |
| 1.1.4. Tình hình kinh tế | 17 |
| 1.1.5. Tình hình văn hóa, xã hội | 20 |
| 1.2. Giáo dục ở huyện Kinh Môn trước năm 1986 | 21 |
| 1.2.1. Giáo dục huyện Kinh Môn thời Pháp thuộc | 21 |
| 1.2.2. Giáo dục huyện Kinh Môn từ sau Cách mạng tháng 8 năm 1945 đến năm 1985..... | 23 |
| Tiểu kết chương 1 | 38 |

| | |
|---|----|
| Chương 2. GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN KINH MÔN TỈNH HẢI DƯƠNG (1986 - 1996) | 39 |
| 2.1. Hệ thống trường lớp, cơ sở vật chất nhà trường, số lượng học sinh, đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục THPT | 43 |
| 2.2. Các hoạt động giáo dục trong nhà trường và ngoài xã hội..... | 51 |
| Tiểu kết chương 2..... | 53 |
| Chương 3. GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN KINH MÔN GIAI ĐOẠN 1997-2014 | 54 |
| 3.1 Hệ thống trường lớp, cơ sở vật chất nhà trường, số lượng học sinh, đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục THPT | 54 |
| 3.2. Các hoạt động giáo dục trong nhà trường và ngoài xã hội..... | 68 |
| Tiểu kết chương 3 | 73 |
| Chương 4. MỘT SỐ NHẬN XÉT VỀ GIÁO DỤC PHỔ THÔNG HUYỆN KINH MÔN TỈNH HẢI DƯƠNG (1986-2014) | 74 |
| 4.1. Về quy mô phát triển | 74 |
| 4.2. Về xây dựng cơ sở vật chất | 75 |
| 4.3. Về đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh..... | 77 |
| 4.5. Về chất lượng giáo dục | 79 |
| 4.6. Những tồn tại cần khắc phục..... | 85 |
| Tiểu kết chương 4 | 87 |
| KẾT LUẬN | 88 |
| TÀI LIỆU THAM KHẢO | 92 |
| PHỤ LỤC | 97 |

DANH MỤC CÁC KÍ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

| STT | Chữ cái viết tắt | Nội dung |
|------------|-------------------------|-------------------------------|
| 1. | ATGT | An toàn giao thông |
| 2. | CNXH | Chủ nghĩa xã hội |
| 3. | ĐCSVN | Đảng Cộng Sản Việt Nam |
| 4. | ĐH | Đại học |
| 5. | GD-ĐT | Giáo dục và đào tạo |
| 6. | CNH, HĐH | Công nghiệp hóa, hiện đại hóa |
| 7. | KHCN | Khoa học công nghệ |
| 8. | KT-XH | Kinh tế – xã hội |
| 9. | ThS | Thạc sĩ |
| 10. | THCS | Trung học cơ sở |
| 11. | THPT | Trung học phổ thông |
| 12. | TW | Trung ương |
| 13. | XHCN | Xã hội chủ nghĩa |

DANH MỤC CÁC BẢNG

Trang

| | |
|--|----|
| Bảng 1.1. Diện tích, dân số, mật độ dân số chia theo các xã/thị trấn huyện Kinh Môn năm 2014..... | 13 |
| Bảng 1.2: Giá trị sản xuất một số ngành kinh tế chủ đạo ở huyện Kinh Môn 2010-2014 | 18 |
| Bảng 2.1. Thống kê số lượng trường, lớp, học sinh, giáo viên và quản lý huyện Kim Môn giai đoạn 1986-1996..... | 44 |
| Bảng 2.2. Chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý THPT huyện Kinh Môn giai đoạn 1986-1996..... | 50 |
| Bảng 3.1. Thống kê số lượng trường, lớp, học sinh, giáo viên và quản lý huyện Kinh Môn giai đoạn 1996 - 2014..... | 55 |
| Bảng 3.2. Quy mô học sinh THPT phân theo trường và khối lớp năm học 2013-2014 | 60 |
| Bảng 3.3. Tỷ lệ học sinh xếp loại học lực, hạnh kiểm của học sinh THPT huyện Kinh Môn theo năm học giai đoạn 1996-2014..... | 61 |
| Bảng 3.4: Tỷ lệ học sinh trung học phổ thông lưu ban, bỏ học từ năm 2010-2014 ... | 62 |
| Bảng 3.5. Số lượng học sinh tốt nghiệp, đạt giải trong các kỳ thi học sinh giỏi huyện Kinh Môn theo năm học giai đoạn 1996-2014..... | 63 |
| Bảng 4.1. Quy mô học sinh THPT phân theo trường và khối lớp năm học 2013-2014 | 85 |

DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ

Trang

Bản đồ hành chính tỉnh Hải Dương

Bản đồ hành chính huyện Kinh Môn

Biểu đồ 2.1: Biểu đồ phát triển số lượng học sinh và đội ngũ giáo viên giai
đoạn từ 1986-1996. 45

Biểu đồ 3.1: Biểu đồ phát triển về số lượng học sinh và đội ngũ giáo viên
trong giai đoạn từ 1996 -2014 56

Hình 3.1. Bản đồ phân bố các trường Tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ
thông trên địa bàn huyện Kinh Môn, tỉnh Hải Dương 58

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Tri thức là nguồn tài nguyên rất đặc biệt, khác với những nguồn tài nguyên khác, tri thức là vô hạn, càng khai thác càng giàu lên, càng cho đi càng thu về nhiều hơn. Muốn phát triển bền vững phải dựa trên nền tảng tri thức và muốn lĩnh hội được tri thức buộc con người phải thông qua giáo dục. Đây là phương thức để gia tăng hàm lượng tri thức cho con người. Mặt khác, con người vừa là trung tâm của mọi sự phát triển, vừa là mục tiêu, động lực của sự phát triển. C.Mác quan niệm rằng, con người không chỉ là lực lượng làm chủ tự nhiên một cách thực sự và có ý nghĩa, không chỉ là chủ thể của hoạt động sản xuất vật chất mà còn là yếu tố hàng đầu, yếu tố đóng vai trò quyết định trong lực lượng sản xuất của xã hội. Khi nguồn lực con người được coi là yếu tố quyết định tới sự phát triển của mỗi quốc gia thì phát triển giáo dục và đào tạo là phương tiện chủ yếu để quyết định chất lượng con người, là nền tảng của chiến lược con người. GD-ĐT giữ vị trí, vai trò hết sức quan trọng đối với sự phát triển của mỗi quốc gia, dân tộc. Lịch sử đã chứng minh trên thế giới có rất nhiều quốc gia đạt được nhiều thành tựu to lớn trong tiến trình phát triển do sớm nhận thức và xây dựng chiến lược giáo dục hợp lý (Hoa Kỳ, Nhật Bản, Xin-ga-po). Với tư cách là động lực cho sự phát triển, GD-ĐT chuẩn bị cho con người sự phát triển bền vững trên tất cả các lĩnh vực, cho lợi ích hiện tại và tương lai của đất nước, hướng con người tới chân-thiện-mỹ.

Ở Việt Nam, sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định vai trò to lớn của GD-ĐT “Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người” hay “Không có giáo dục, không có cán bộ, không có cán bộ thì không nói gì đến kinh tế văn hóa” [26, tr. 123]. Người căn dặn thế hệ trẻ “Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang sánh vai cùng với các cường quốc năm châu được hay không chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các cháu”[25, tr. 33]. Lời dạy